63ste Jaargang No. 5127 — DAGBLAD — Donderdag 5 Juni 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld.
REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 8 Willemstad Adres: Consciëntiesteeg 27.
Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. H. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Toenadering tussen Argentinie en Amerika

Braden, het kind van de rekening

Algemene dienstplicht in Amerika voorgesteld

Communisten tegen de Gasperi

NOORD-AMERIKA EN ARGENTINIË.

In een rede wees de Ambassadeur van Argentinië, Oscar Ivanisivitsj, op de noodzaak van de Interamerikaanse samenwerking om tot een oplossing te geraken in de na-oorlogse problemen. Het Witte Huis maakte bekend, dat Braden aan den President bekend maakte, dat zijn verantwoording voor de familie hem genoodzaakt ontslag aan te vragen en zich weer uitsluitend bezig te houden met zijn particuliere zaken. De President antwoordde hem: „Geachte Braden, naar aanleiding van uw brief, waarin u het verlangen uitdrukt om af te treden, deel ik u hierbij mede, dat ik uw ontslag met tegenzin geef."

De President sprak zeer erkentelijk over de 14 jaren, die hij het land gediend had, voornamelijk om een goede verhouding te scheppen tussen de beide Amerika's.

Truman sprak van zijn bijdrage tot de democratie en de vrede van de wereld. Hij wees op zijn werk als delegaat op internationale conferenties en op zijn zo belangrijk werk als gezant in Cuba, Argentinië en Colombia.

„Ik betreur uw ontslag oprecht, maar ik zie ook in, dat uw persoonlijke belangen u genoodzaken tot deze stap. Ik spreek mijn dank uit en voeg hieraan toe mijn persoonlijke beste wensen."

In zijn brief aan den President liet Braden uitkomen, dat hij zijn persoonlijke belangen gedurende lange tijd niet heeft kunnen behartigen. Hij sprak nog zijn waardering uit voor de persoonlijke vriendschap en het vertrouwen, dat de President in hem heeft getoond. De text der brieven werd letterlijk door het Witte Huis gepubliceerd. De AP-dienst meldt nog, dat Spruille Braden, de oud-gezant in Argentinië, nu juist op dit moment ontslag neemt, nu er een eind aan gekomen is aan het onderlinge misverstand, dat jarenlang tussen Argentinië en de Verenigde Staten bestond (Washington, AP 4.6).

DE VERHOUDING TOT ARGENTINIË.

Naar aanleiding van het ontslag van Braden als ondersecretaris schreef de „Times" van morgen, dat het wel eens kon zijn dat de geschiedenis Braden gelijk zal geven, hij was vijf jaar lang een voorstander van harde politiek tegenover Argentinië.

In diplomatieke kringen brengt men het ontslag in verband met de politiek van Truman om te komen in Juli en Augustus tot een conferentie te Rio de Janeiro opdat het plan tot verdediging van het wereldeel Amerika als geheel dan verwezenlijkt kan worden. Men noemt als opvolger van Braden, Gustave Pabst, en Norman Armour, die vroeger reeds gezant was in Spanje en Argentinië.

De „Times" schreef ook, dat men hoopt dat de nu ingeslagen koers mag leiden tot een harmonische eenheid van de Amerika's George Messersmith zal ook gelijk reeds bekend gemaakt was, als gezant in Argentinië aftreden en opgevolgd worden door James Bruce Michael McDermott een persman van het departement deelde mede, dat de consultering van de republieken over de conferentie van Rio de Janeiro nog niet begonnen is. (Washington, AP 5.6).

PERON.

Bij gelegenheid van het feest van het eenjarig bewind van president Peron hield Peron een rede van slechts drie minuten, daarna werd een lange lijst voorgelezen van alles wat het bestuur tijdens zijn bewind gedaan heeft. (Buenos Aires, AP 4.6).

In Argentinië werden feesten gevierd, daar het één jaar geleden was, dat Peron aan de regering kwam. Er had op deze feestdag een opening plaats van een ambachtsschool voor jongens van 14 tot 18 jaar. Men is van plan de 4e Juni tot nationale dag te verheffen (Buenos Aires, AP 4.6).

OCHTENDBLADEN.

De ochtendbladen in New York waren tegen het ontslag van Braden.

De Times brengt zijn langdurige vijandschap met Peron in herinnering.

Ook de „Herald Tribune" ziet het ontslag als een gevolg van de wending in de politiek t.o.z. van Argentinië. De „Herald Tribune" gaf het nieuws van het ontslag zeer kort weer.

De „Times" wijst op de voorwaarden die de Amerikaanse landen Argentinië zelf gesteld hebben om weer te worden opgenomen in de bond. Argentinië moest zich ontdoen van nazi invloed.

De Nazies moest men niet opnemen, waarop Argentinië antwoordde dat men geen nazies kon vinden. De „Times" geeft toe dat het moeilijk is de publieke bekentenissen van een staat in de wind te slaan en dat men zulk een land na de bekentenissen wel als een vriend en als een wettelijke staat moet beschouwen. (New York, AP 5.6).



BRADEN
Trad af.



PERON
President van Argentinië.



ARMOUR
Volgt op?

POLITIEK VAN TRUMAN.

Truman heeft het Congres gevraagd om het voorstel tot wijziging in de dienstplicht spoedig te behandelen en hij richtte daarbij tot het wetgevend lichaam het verslag van de commissie, die hij tot advies in deze zaak had ingesteld.

Hij wees erop, dat Noord-Amerika zijn verdedigingskracht moet opvoeren,anders zal het ten ondergaan in deze atomaire tijd.

De President liet in zijn brief uitkomen, dat het rapport van deze adviescommissie met algemene stemmen de wijziging in de dienstplicht voorstaat. Hij noemde dit zeer belangrijk (Washington, AP 4.6).

COMMUNISTEN IN ITALIË.

De communisten van Italië houden een nationaal congres in de stad Florence en zij hebben daar een vijf minuten protest georganiseerd tegen het optreden van de nieuwe regering van de Christen Democraten onder Alcide de Gasperi (Florence, AP 4.6).

Er is een sterkere actie in de communistische pers tegen de nieuwe regering. De communisten zeiden, dat zij zichzelf nog niet genoeg bevrijd hadden van dat fascistisch begrip van de onverdraagzaamheid (Florence, AP 5.6).

RAMP IN CANADA.

Canadese autoriteiten zeiden bericht ontvangen te hebben, dat het grote stoomschip „Emperor" in een der meren gezonken is. 14 Personen worden vermist, doch 21 konden gered worden. Het lijk van een vrouw werd later nog teruggevonden. Het schip was 7000 ton groot (Windsor, AP 4.6).

SCHEEPSBERICHTEN.

Uit New York bericht men, dat de Moore Mc. Cormick Line weer begint met de zg. „goede nabuurlijn". Deze lijn loopt van New York naar de steden aan de Oostkust van Zuid-Amerika. Tijdens de oorlog vervoerde deze lijn meer dan een half millioen troepen (New York, AP 4.6).

CARAÏBISCHE COMMISSIE.

De Noordamerikaanse regering vroeg gisteren aan het Congres machtiging om het lidmaatschap in de Caraïbische Commissie aan te nemen. Men wees erop, dat de samenwerking in het Caraïbisch gebied van nut is (Washington, AP 4.6).

Dit telegram kwam geheel geschonden over. — Red.

FRANKRIJK EN RUSLAND.

Frankrijk verwierp uit protest van Rusland inzake de politiek, welke Frankrijk voert tegenover de personen, die van Russische origine zijn. In sterke termen en niet verder ingaande op het verzoek van de Russische regering laat de Franse regering blijken alleen mede te willen helpen, dat men vrijwillig naar Rusland teruggaat (Parijs, AP 4.6).

NOORD-AMERIKA EN HONGARIJE.

De gezant van de Verenigde Staten in Boedapest deelde aan de regering van Hongarije mede, dat de vliegtuigen van de Hongaars-Russische transportmaatschappij „Maszovlet" niet langer kan worden toegestaan over de Noordamerikaanse zones in Oostenrijk en Duitsland te vliegen, omdat ook de Noordamerikaanse burgerluchtvaart niet wordt toegestaan in Hongarije te landen (Boedapest, AP 4.6).

BOMMEN.

Berichten van hedenmorgen melden weer activiteit van de terroristen. (Jerusalem, AP 5.6).

WERELDNIEUWS.

De machinisten op het station te Lyon te Parijs gingen in staking. De lijnen naar Zuid-Frankrijk en Zwitserland liggen stil.

Het cabinet van Italië nam de De Gasperi-plannen aan en de directeur van de bank van Italië werd in het cabinet als minister opgenomen, terwijl nog andere economische experts aan het cabinet werden toegevoegd.

Koning George ging in een blauwe trein naar de rennen van Derben.

De Russen weigerden, dat de Noordamerikanen de Hongaarse troepen komen inspecteren.

Wederom wordt uit Paraguay bericht, dat de burgeroorlog nu werkelijk vlug beëindigd wordt in het nadeel van de rebellen. Bij een bombardement waren veel mensenlevens te betreuren (AP 4.6).

ATOMAIRE COMMISSIE.

In Lake Success was de atomaire commissie weer bijeen en de Noordamerikaanse afgevaardigde gebruikte wel de sterkste termen tegen de Russen, die men hoorde in het dispuut dat nu een jaar duurt. Hij sprak van: dat controle met Rusland zou gelijk staan aan een bedrog tegenover de volken van de wereld.

Ook nam men het rapport in studie over de mogelijkheid van de oprichting van een wereldpolitiecorps, waarin door Rusland ook een afwijkende mening wordt verdedigd.

SENATOR EASTLAND OVER RUSLAND.

Senator Eastland, een democraat uit Mississippi verklaard, dat de Verenigde Staten van Noord-Amerika een beslissend standpunt moeten innemen tegenover de Russische agressie, al zou het misschien betekenen het uitdrijven van de Sovjet uit de Verenigde Naties.

Sprekende voor de Senaat tijdens de debatten over de ratificering van de vredesverdragen met Hongarije, Bulgarije, Italië en Roemenië protesteerde Eastland tegen de wijze, waarop Rusland met de macht van het leger van Hongarije een slaaf heeft gemaakt.

Om de vrede te handhaven en de vrijheid van het Hongaarse volk te beveiligen, verzocht Eastland aan de Senaat om de ratificering van het vredesverdrag van Italië niet aan te nemen, daar het Joegoslavië vet maakt met Italiaans bezit. Eastland pleit verder voor een ongedwongen ratificering van de vredesverdragen. Men moet zich niet door de agressors laten beïnvloeden en indien men Hongarije niet verdedigt tegen deze agressors, dan is het werk van de Verenigde Naties mislukt (Washington, AP 5.6).

600.000 BOEKEN.

Meer dan 600.000 boeken, die door de Duitsers gestolen werden tijdens de bezetting, zijn teruggevonden. Dit is 70 à 80 percent van het totale dat vermist werd (Aneta, 4.6).

het nieuws van vandaag

De actieve politiek van Truman geeft de wereld telkens weer plotselinge verrassingen, zo plotseling dat de pers er geen raad mee weet. De laatste dagen zag men reeds een neiging van de Verenigde Staten om Argentinië alles te vergeven en een eind te maken aan de vijfjarige ruzie tussen beide landen. Deze ruzie ontstond van de kant van de Verenigde Staten onder leiding van den oud-gezant in Argentinië, den heer Braden. Gisteren werden daar ineens twee brieven gepubliceerd uit het Witte Huis, waarbij we zelf kunnen lezen, dat Braden ontslag vraagt, daar hij voor zijn familie moet zorgen. (De salarissen van die diplomaten moeten dus schijnbaar herzien worden?) Niemand schijnt het te geloven. Truman bedankte hem hartelijk en gaf hem het gevraagde ontslag. De kranten van hedenochtend zijn bedroefd, doch ze draaien bij. De „Times" van New York hoopt toch ook maar, dat deze koers het beste zal blijken te zijn voor de eenheid in de beide Amerika's, ofschoon ze iets hoger schreven, dat de geschiedenis Braden wel eens gelijk kon geven.

Men brengt geheel deze neiging van Noord-Amerika, om vrede te zoeken met Argentinië, in verband met de plannen van een verdediging van het wereldeel Amerika als geheel. De conferentie van Rio de Janeiro moet doorgaan en als Argentinië daar dwars zou zitten, dan zouden al die plannen nog wel eens kunnen stranden.

Noord-Amerika ziet in Washington een gezant uit Argentinië met de wonderlijke naam van Oscar Ivanissevitsj. De man heeft een naam, die totaal niet Zuidamerikaans aandoet. Hij weet prachtig te speechen. Onlangs hield hij een rede op een vergadering van de Kamers van Koophandel, zo ideëel vol vertrouwen in de mogelijkheid van vrede onder de volken, dat het lezen van die rede een genot is. Hij is een gelovig man, die als een philosooph diep weet te ondescheiden en scherp weet te distingeren.

In Italië gaan de communisten steeds meer hardere woorden gebruiken tegen De Gasperi. Wie de macht heeft kan gemakkelijker winnen. In Argentinië weet men wel raad op stakingen, daar werden tienduizend stakers bedreigd met verlies van recht op pensioen als ze niet weer aan het werk togen. Als het daar zo gaat in Argentinië, dan kon Braden, gelijk de „Times" schreef, heus wel eens gelijk hebben.

Het wereldnieuws heeft voor de rest dezelfde klank als iedere dag. De reactie van Rusland op de hernieuwde vriendschap tussen Argentinië en de Verenigde Staten is nog niet los gekomen. We zijn niet benieuwd; het zal wel een verklaring geven, die niet erg gunstig voor de Verenigde Staten uitvalt......

Het gaat in Noord-Amerika naar algemene dienstplicht. De commissie die er verslag over moest uitbrengen, was er met algemene stemmen voor. Iedere jongen in Noord-Amerika, die de leeftijd van 18 jaar bereikt heeft, moet soldaat worden (dat is anders dan als op Curaçao). De jongens krijgen $ 25 in de maand.

Sacramentsdag



De Heilige Eucharistie

Een dag van dank voor de instelling van de Allerheiligste Eucharistie als Offer en als Sacrament. „Met beste tarwe voedt Hij hen (de gelovigen, ons) en verzadigt hen met honing (zoetheid) uit de rots (Christus), alleluia, alleluia, alleluia" (Introitus). Christus met Godheid en Mensheid, met Lichaam en Ziel bij ons, onze Offergave aan den Vader, **onze Hogepriester, ons Voedsel,** onze beminnende Vriend in het liefelijk Tabernakel!

De belofte van de allerheiligste Eucharistie (Evangelie). Pas heeft Hij aan de andere zijde van het meer van Genesareth de menigte, die Hem in de woestijn gevolgd was, wonderbaar gespijsd. In de nacht wandelt Hij droogvoets over het water. Hij is dus de Heer van de natuur en de elementen. De volgende dag stroomt het volk weer tot Hem. Zij hopen, weer brood van Hem te krijgen. Hij spreekt tot hen in de synagoge van Capharnaum. „Mijn Vlees is waarlijk spijs, en Mijn Bloed is waarlijk drank. Wie Mijn Vlees eet en Mijn Bloed drinkt, die blijft in Mij en Ik in hem. Zoals Ik, door den levenden Vader gezonden, door den Vader leef, zo zal ook hij, die Mij eet, door Mij leven. Dit is het Brood, dat van de Hemel nedergedaald is, niet zoals het manna, dat uw vaderen gegeten hebben en toch gestorven zijn. Wie dit Brood eet, zal eeuwig leven."

Velen van Zijn leerlingen verklaren: Deze taal is hard, wie kan haar aanhoren? En zij verlaten hem. Wij echter zeggen met Petrus: „Heer, Gij hebt woorden van het eeuwig leven. Wij geloven en weten, dat Gij de Heilige Gods zijt" (Joh. 6, 68).

De instelling van de allerheiligste Eucharistie (Epistel).

„Broeders! Ik heb van den Heer ontvangen, wat ik u overgeleverd heb: De Heer Jezus nam in de nacht, waarin Hij verraden werd, brood, dankte, brak het en sprak: „Neemt en eet. Dit is Mijn Lichaam, dat voor u overgeleverd wordt. Doet dit tot Mijn gedachtenis."

Eveneens nam Hij de kelk en sprak: „Deze kelk is het Nieuwe Verbond in Mijn Bloed. Doet dit, zo dikwijls gij hem drinkt, tot Mijn gedachtenis." Want zo dikwijls gij dit Brood eet of de Kelk des Heren drinkt, verkondigt gij de dood des Heren tot Hij wederkomt. Wie dus onwaardig dit Brood eet of de Kelk des Heren drinkt, bezondigt zich aan het Lichaam en Bloed des Heren. Daarom onderzoeke zich de mens en dan ete hij van dit Brood en drinke uit deze Kelk. Want wie onwaardig eet en drinkt, eet en drinkt zich het oordeel (de Verdoemenis), omdat hij het Lichaam des Heren niet (van gewone spijs) onderscheidt."

De Heer heeft ons de Heilige Eucharistie beloofd en gegeven. Wat wij op het altaar, in de Heilige Communie, in het tabernakel aanbidden en bezitten, is **niet enkel brood en wijn, maar het ware Lichaam en het ware Bloed des Heren. Hijzelf, de verheerlijkte Heer, geheel en onverdeeld** met de gehele volheid van Zijn Godheid en Zijn Mensheid. De Heer „vol van genade en waarheid, en van Zijn volheid hebben wij allen ontvangen, genade op genade" (Joh. 1, 14, 16). Hij is er leeft met ons in het hoogheilig Sacrament. Niet slechts in beeld. Niet slechts door een kracht, die van Hem, die zetelt aan de rechterhand des Vaders, zou uitgaan en ons genezen. Hij is en leeft onder ons in eigen Persoon: dezelfde, dien Maria ontvangen en gebaard heeft; dezelfde, die aan het Kruis voor ons gestorven is en die glorievol van de doden is verrezen.

„Ik geloof in den enen Heer Jezus Christus, Gods eengeboren Zoon", in het allerheiligste Sacrament tegenwoordig. „Hij is uit den Vader geboren vóór alle eeuwen. God van God, Licht van Licht, ware God van den waren God, geboren, niet gemaakt, één van wezen met den Vader. Door Hem is alles geschapen. Voor ons mensen en omwille van ons heil is Hij van de Hemel neergedaald. Hij heeft Vlees aangenomen door den Heiligen Geest, uit de Maagd Maria, en is Mens geworden, gekruisigd wordt Hij zelfs voor ons; onder Pontius Pilatus heeft Hij de dood ondergaan en is begraven. Hij is verrezen op de derde dag volgens de Schrift. Hij is opgestegen ten Hemel en zit aan de rechterhand van den Vader. Hij zal wederkomen in heerlijkheid, om te oordelen levenden en doden, en Zijn Rijk zal geen einde hebben."

„Zie, Ik ben bij u alle dagen tot aan het einde van de wereld" (Matth. 28, 20). In het wonder van Zijn liefde. De liefde van den Oneindige schept iets oneindigs in de „God met ons", den Emmanuel van de heilige Eucharistie. Wij geloven in de oneindige liefdedaad van onzen God. Wij danken. Wij zijn gelukkig, de heilige Eucharistie te bezitten.

Wij vernieuwen vandaag ons geloof, ons vertrouwen, onze liefde en overgave. „Aller ogen zijn op U gericht, o Heer, en Gij geeft hun spijs ter rechter tijd. Gij opent Uw hand en vervult **alles, wat leeft, met zegen",** met genade in het Geheim van de heilige Eucharistie!

CURAÇAO

TENTOONSTELLING.

As. Zaterdag te 16.30 uur opent Miss Ames haar tentoonstelling van de schilderstukken, die zij op Curaçao heeft vervaardigd.

Deze tentoonstelling zal plaats vinden in het cultuurcentrum en bij de opening zullen de Zeer Eerw. Frater Radulphus en de heer Franklin, consul van Amerika het woord voeren.

Onder de stukken die Miss Ames ten toon zal stellen is er een portret van Gouverneur Kasteel.

Verder nog heeft zij verschillende vooraanstaanden van Curaçao getekend en ook verschillende landschappen en typische Curaçaose planten en dieren geschilderd.

De tentoonstelling zal geopend zijn van 7 tot 21 Juni as. Wij wensen Miss Ames veel succes met haar werken.

MILITAIRE MARS.

Hedenmorgen zagen wij, wat lange tijd niet gebeurd is, een sectie gewapende soldaten onder leiding van den Sergeant Majoor der Inf. Dirk van Vliet, marcheren buiten de kazerne.

Voorafgegaan door drie tamboers, verliet Majoor van Vliet het Waterfort. Even voor de brug moest hij het commando „hoofd links" geven voor zijne Excellentie de Gouverneur die tezamen met Zijn echtgenote en kind in Zijn wagen van de H. Mis kwam. De stoet ging de brug over, marcheerde verder over het Brionplein en ging vervolgens de Gouverneur van Slobbe weg op naar het Rif.

„ACAPULCO."

Gisteren trad het bekend kwartet „Acapulco" op in theater West End. Het kwartet dat onder leiding staat van directeur Hanst had veel succes, wat duidelijk op te maken was uit het vele applaus.

NAAR MADEIRA.

Dezer dagen zullen 50 Portugezen weer naar hun vaderland Madeira terugkeren.

ST. THOMASKRING.

Vrijdag 6 Juni vergadering 8 uur Lezing „Zedelijke normen" door den moderator.

SURINAME.

De heer Wim Bos Verschuur hield met veel succes lezingen in de club der Surinamers en op het Surinamedorp. Zijn lezing trok veel belangstelling, hij sprak over de toekomst van zijn land en noemde de hulp van Nederland een „eis".

Staten van Curacao

Vergadering op VRIJDAG, den 6den Juni 1947 des avonds te 8 uur.

TE BEHANDELEN ONDERWERPEN:

1. Ingekomen stukken.
2. Ontwerp-landsverordening tot wijziging van de landsverordening Rechtsschool 1945 (P.B. 1946 No. 60) (1947—1948—5)
3. Ontwerp-landsverordening tot intrekking van het besluit van den 29sten Augustus 1940, houdende wijziging van het Reglement van Krijgstucht voor de Kolonie Curaçao (P.B. 1940, no. 101), bekrachtigd bij landsverordening van den 6den Januari 1942 (P.B. 1942, no. 4), zooals dit luidt na wijziging bij besluit van den 21sten Juni 1945 (P.B. 1945, no. 80), bekrachtigd bij landsverordening van den 30sten September 1946 (P.B. 1946 no. 144) (1947—1948—7)
4. Ontwerp-landsverordening tot wijziging van het besluit van den 21sten Juni 1945 (P.B. 1945, no. 86) houdende aanvullingen en wijzigingen van het Wetboek van Militair Strafrecht en het Reglement van Krijgstucht voor Curaçao (P.B. 1923, no. 2); en van de Rechtspleging bij de landmacht in Curaçao (P.B. 1925, no. 21) (1947—1948—8);
5. Ontwerp-landsverordening tot aanvulling van de „Burgerwacht-landsverordening 1942" (P.B. 1942 no. 38), zooals sedert gewijzigd en aangevuld bij landsverordening van den 13den April 1943 (P.B. 1943 no. 67) (1947—1948—12) (1943—1944—40; 1946—1947—37)
6. Ontwerp-landsverordening tot regeling van de gevolgen van de op grond van de landsverordening van den 4den December 1939 (P.B. 1939 no. 134) verleende verlofsverlengingen en verloven (1947—1948—20) (1946—1947—57)
7. Ontwerp-landsverordening tot aanvulling van de „Curaçaosche Pensioenverordening 1938" (1947—1948—21) (1946—1947—56)
8. Ontwerp-landsverordening regelende de rechten van het Gouvernement van Curaçao tegenover personen, die in spoedeischende gevallen geneeskundige verzorging vanwege het Gouvernement genieten, alsmede de rechten van het Gouvernement tegenover de personen, die door hun schuld de feiten veroorzaken, die de bovenbedoelde geneeskundige verzorging dan wel de geneeskundige verzorging van personen, die rechten hebben op vrije geneeskundige behandeling dan wel op vergoeding der kosten voor geneeskundige behandeling door het Gouvernement, noodzakelijk maken (1947—1948—22) (1944—1945—57; 1945—1946—72).

Uitgegeven te Willemstad,

3 Juni 1947.

De Wnd. Griffier,

Ph. J. Evertsz.

SPORT

SCHAKEN.

Simultaan seance Dr. Max Euwe.

Dr. Max Euwe die na een schaaktournee door Zuid-Amerika thans weer op Curaçao vertoeft, zal binnenkort naar Nederland terugkeren.

Donderdagavond 5 Juni zal hij in het Cultuurcentrum nog een simultaan seance houden. Voor deze seance bestaat grote belangstelling. Bijna alle deelnemers van het kampioenschaps-tournooi zullen van de partij zijn en samen met vele andere Curaçaose schakers proberen het den oud-wereldkampioen, die, gezien de resultaten in Venezuela in uitstekende vorm is, zo lastig mogelijk te maken.

Voor het begin van de simultaan wedstrijd zal een kleine plechtigheid plaats vinden.

Dr. Max Euwe zal dan worden aangeboden het erelidmaatschap van de vereniging die zijn naam draagt, nl. de schaakclub „Dr. Max Euwe" uit Emmastad.

Aanvang 8 uur. Ieder die belang stelt in de schaaksport is welkom. Opgave vóór de simultaan wedstrijd bij den Heer Zonenschaind, tel. Isla 360; inleggeld ƒ 2.50.

Kampioenschap van Curaçao.

Maandagavond werd in het R. K. Zeemanshuis de zesde ronde van het kampioenschapstournooi gespeeld.

De partijen waren over het algemeen van goed gehalte en hadden een spannend verloop.

De aanwezigheid van Dr. Max Euwe, die met belangstelling de verrichtingen van onze beste Curaçaose spelers gadesloeg, werkte klaarblijkelijk stimulerend.

Klyngeld en Avis, die in de vorige ronden beiden 3½ punt hadden vergaard en de 3e en 4e plaats deelden, kwamen in deze ronde tegen elkaar uit. Kleyngeld bezorgde zijn tegenstander een zwakke pion, welke spoedig veroverd werd. Toen daarna nog een pion verloren ging kon Avis het eindspel, ondanks de lopers van ongelijke kleur niet meer redden.

Araujo en Hudson trokken met jeugdig vuur tegen elkaar van leer. Een vredige remise was tenslotte het resultaat van hun opwindend gevecht. In de partij de Groot — Lemmens, die aanvankelijk gelijk opging, raakte de Groot in een moeilijke stelling het spoor bijster en verloor.

Zonenschain wist tegen Voordenhout een prima stelling op te bouwen en een gevaarlijke aanval op zwarts koningsstelling in te zetten.

Door nauwkeurig spel wist Voordenhout ernstig onheil te voorkomen, kon echter pion-verlies niet verhinderen. De partij werd afgebroken.

Ook de partij Lopes-Pang Atjok moest worden afgebroken, in een stelling waarin Lopes goede kansen heeft.

Door zijn overwinning op Avis is Kleyngeld nu in de kopgroep terecht gekomen met Moron en Pang Atjok.

Een goed overzicht is nog niet mogelijk wegens de verschillende partijen die afgespeeld moeten worden. De partijen van de volgende (7e) ronde, worden gespeeld a.s. Maandag 9 Juni in het Repetitie lokaal Asiento.

Ontvangen

„De West-Indische Gids" over de maand April 1947. Hierin lezen wij twee artikelen tw. „Middelbaar onderwijs in Suriname" en „De benoeming van een grootopperhoofd des Bosnegers" resp. geschreven door Prof. dr. A. B. Droogleever Fortuyn en L. Junker.

Verder zijn er verschillende boekbesprekingen, een verslag van de Curaçaose Bank, Kroniek van Suriname en de Nederlandse Antillen en vervolgens nog een bibliographie door Fred. Oudschans Dentz.

Het Besluit van de commissie die de Olympische spelen van Barranquilla heeft georganiseerd, waarin de toekenningen van de behaalde prijzen voorkomen. Tevens ook een verslag der gebeurtenissen.

Hou en Trouw over de maand Juni 1947 waarin de verhalen van het vorig nummer hun vervolg vinden. Nieuws is er niet veel in, zelfs Ome Bart is deze keer lui geweest.

SURINAME

IMMIGRATIE.

Het welvaartsplan voor Suriname wordt in de Nederlandse kranten nog al druk besproken, en vindt veel steun in de pers.

Over het algemeen is men zich er wel bewust van dat de bevolking van Suriname moet worden opgevoerd, daar het nu niet meer mogelijk zal zijn immigratie uit Java te bevorderen is men benieuwd, wat voor nieuwe immigratie er te verwachten valt.

Een krant sprak van plannen van de regering om in het Caribische gebied naar mensen te zoeken die naar Suriname zouden willen immigreren.

De enigste groep die voor immigratie naar Suriname scheen te voelen waren de Porto Ricijnen, doch bij hen was nog het oude begrip als of men de souvereiniteit van een land zo maar „verkopen" kan.

Het is natuurlijk van zelf sprekend het beste mensen uit de buurt te zoeken, daar er zo weinig overgang naar ander klimaat is en de immigranten gemakkelijker zullen gewend raken.

Op zich zouden de volgende groepen volgens ons geschikt lijken om naar Suriname te emigreren. De Portugezen van Madeira als landbouw volk, doch ook zeer geschikt voor de industrie zoals op dit eiland blijkt, vervolgens de Nederlanders, en de Israelieten.

Op zich zal men iedere groep wel welkom heten, als natuurlijk maar de garantie gegeven wordt, dat de nieuwe emigratie niet slechts een economisch voordeel mogen heten voor het land, doch ook staatkundig geen beletselen naar voren komen, noch ook morele gevaren zouden bestaan voor het heil van een volk.

Het had niet slechts om een meerdere mankracht doch ook om het gehele bestaan van het land, als deze immigratie werkelijk op grote schaal zullen plaats hebben, gelijk men dat van plan is.

ONS KONINKRIJK

SPOOR OVER DE TOESTAND IN NEDERLANDS INDIË.

Bij zijn terugkomst van een inspectietocht door Sumatra vertelde Generaal Spoor aan een Aneta-correspondent, dat de Pasoedan-beweging historisch, logisch te noemen is en dat de Nederlandse regering wel degelijk hiermede rekening moet houden.

Hij zeide verder, dat de toestand in Indonesië, voornamelijk op Java, zowel economisch, financieel als militairistisch sinds de ondertekening van Linggadjati ter zeerste is achteruit gegaan. Over Semarang sprekende, zeide Spoor, dat de Indonesiërs steeds stellingen bouwen op de demarcatielijn. Hij verklaarde dat in de moderne tijd voor een militair bevelhebber onmogelijk is zich voor 100% in alle militaire problemen in te werken. Hij acht het nodig, dat door geheel Indonesië een gecombineerde veldwacht wordt ingesteld. Deze veldwacht kan de taak van het leger overnemen, tot handhaving van de orde. Naast deze legereenheid zouden dan de Nederlanders en Indonesiërs staan, die mettertijd de hoofdmacht zullen gaan vormen. Uit de veldwacht zou men Indonesiërs kunnen recruteren. Het leger moet modern worden uitgerust met een luchtmacht en een vloot en heeft dan zowel de taak om te verdedigen als wel om de verschillende belangen in de nieuwe politieke groeperingen te verdedigen (Aneta, 4.6).

NOORDAMERIKAANSE DIVISIE GEEERD.

De „Nijmegen".

Gisteren doopte de burgemeester van Nijmegen, **Dr. Charles M. Hustinx**, een nieuw K.L.M. Constellation met de naam **„Nijmegen"**. Bij deze gelegenheid eerde de burgemeester de 82e Noordamerikaanse divisie, die in September 1944 Nijmegen heeft bevrijd. Deze plechtigheid werd bijgewoond door den Noordamerikaansen Ambassadeur **Herman B. Baruch**, mede door den directeur van de K.L.M. aldaar **Hans Martin** en de wethouders van Nijmegen (Aneta, 4.6).

MEMOIRES VAN WINSTON CHURCHILL.

Na langdurige onderhandelingen is in Amsterdam tenslotte een overeenkomst tot stand gekomen, waarbij de N.V. Uitgeversmaatschappij „Elsevier" het recht kreeg om de „Memoires van Winston Churchill" over de tweede wereldoorlog in de Nederlandse taal uit te geven (Aneta, 4.6).

VERSTREKKING VAN VLOERTEGELS.

Omtrent de gang van zaken bij het verstrekken van dubbelhardgebakken vloertegels bestaat nog wel eens misverstand. Voor hoeveelheden beneden 20 m² moet door den leverancier rechtstreeks op een bereidverklaring afleveringsvergunning worden gevraagd aan het Rijksbureau voor Keramische Producten.

Voor posten boven 20 m² geeft het Bureau voor de Heropbouw een formulier af, waarop een duidelijke omschrijving van het werk alsmede de aard van de toepassing vermeld dient te worden.

Op hetzelfde formulier vult de leverancier zijn bereidverklaring in en deze laatste zendt het formulier rechtstreeks in bij het Rijksbureau voor Keramische **Producten**.

De bepaling, dat slechts daar dubbelhardgebakken tegels gebruikt mogen worden, waar deze beslist noodzakelijk zijn en door geen ander materiaal vervangen kunnen worden, is nog steeds van kracht.

A.N.V. KOMT OP VOOR DE GESCHIEDENIS.

Circulaire aan hoogleraren en leraren in de Geschiedenis.

Hooggeleerde en Zeergeleerde Heren,

Het blijkt, dat in de laatste jaren het vak **Geschiedenis** op de scholen voor Middelbaar en Voorbereidend Hoger Onderwijs voortdurend beperkt wordt in het aantal uren, gedurende welke dit onderwijs gegeven wordt.

Ook het schema-Bolkestein stelt voor dit vak in de klassen 4 en 5 van het Lyceum-B af te schaffen.

Wij betreuren dat zeer en het vervult ons met zorg, wanneer wij ons indenken, hoe een groot gedeelte van hen, die in de toekomst werkelijk steun moeten verlenen bij de opbouw van ons vaderland, op velerlei terrein tot leiding geroepen zullen worden en een grote invloed zullen kunnen oefenen op de Nederlandse cultuur, verstoken zullen zijn van het onderwijs in het vak Geschiedenis, juist in de jaren, wanneer de persoonlijkheidsvorming haar afsluiting krijgt.

Het Hoofdbestuur van het Algemeen Nederlands Verbond meent daarin niet te kunnen en te mogen berusten. Het is voornemens, zowel schriftelijk bij adres, als mondeling door een audiëntie, zich te wenden tot de Regering, teneinde te trachten hierin wijziging te verkrijgen en zo een, naar onze mening noodlottige, aanslag op het Nederlandse stam- en volksbewustzijn af te wenden en daardoor te voorkomen, dat de Nederlandse volkskracht op een dergelijke sluipende wijze wordt ondermijnd.

In dit verband zou het Algemeen Nederlands Verbond een beroep op u willen doen en wij verzoeken u, steun te verlenen aan zijn voornemen door uw instemming schriftelijk aan ons te doen blijken.

Het Hoofdbestuur.

FINANCIERING HERBOUW VAN WONINGEN.

Zoals bekend vindt de financiering van herbouw van woningen plaats op grond van een voorlopige regeling. Boven de bijdrage in de oorlogsgeweldschade verstrekt het Rijk bouwcredieten, die voor een deel rentedragend en aflosbaar en voor een deel voorlopig renteloos en zonder verplichting tot aflossing worden verstrekt. Voor deze verdeling is de exploitatiewaarde van het niewe pand bepalend. Indien bij de herbouw gebruik gemaakt wordt van restantopstallen van het oude pand, moet, ter berekening van het rentedragende deel van het bouwcrediet ook de waarde per 9 Mei 1940 dier restanten van de exploitatiewaarde van het nieuwe pand worden afgetrokken.

ARUBA

ONDERSCHEIDINGEN BIJ DE POLITIE.

Woensdagmorgen 28 Mei jl. had op de binnenplaats van de politiekazerne te St. Nicolaas de plechtigheid plaats van de uitreiking van verschillende onderscheidingen aan enige leden van het Corps Militaire Politie.

De Detachement Militaire Politie en een afvaardiging Burgerpolitie stonden opgesteld, toen Kapitein Th. A. J. van Erp de plechtigheid opende met de verschenen genodigden van harte welkom te heten en namens den Heer Corps-commandant te Curaçao en den Heer Gezaghebber van Aruba en gedecoreerden te feliciteren.

Na een toepasselijk woord aan ieder hunner, waarbij hun dienstverband en praestaties naar voren werden gebracht, werden door Kapitein Van Erp de onderscheidingen uitgereikt: a) aan Adjudant Onderofficier Instructeur Roelof Lens, de gouden medaille; b) aan sergeant Cornelis Attema, de zilveren medaille en c) aan brigadier Johannes Cornelis Thonies, de zilveren gesp; al deze onderscheidingen werden toegekend op grond van langdurige, trouwe dienst.

De onderscheiding aan Adjudant Lens was een bizondere, aangezien deze zeer sporadisch wordt toegekend en het voor Aruba de eerste keer was, dat zulk een onderscheiding werd uitgereikt. Adjudant Lens is zowel op Curaçao als op Aruba een zeer bekende figuur; aan Adjudant Lens werd tevens namens het personeel aangeboden een gouden zak-horloge.

Sergeant Attema is niet zo heel lang bij het Corps, doch werd gesteld als voorbeeld voor de nieuwe krachten.

Brigadier Thonies zal binnenkort repatriëren; reeds heeft hij de pensioengerechtigde leeftijd bereikt; nu bij zijn vertrek ontving hij van zijn corpsgenoten een mooi aandenken als blijk van hun waardering.

Na deze plechtigheid werden de gedecoreerden door de aanwezigen gefeliciteerd en in de politie-cantine werd een koele drank gebruikt.

Aan de gedecoreerden onze gelukwensen!

Bekendmaking

I. Als prijs waartegen **brood** op het Eiland Aruba ten hoogste mag worden te koop aangeboden, verkocht of geleverd, vast te stellen:

A. IN DEN KLEINHANDEL:

1. Alle soorten broodjes van 110 - 130 gram (z.g. „Pan Frances" kleine „Kipashi", „Bolchi", etc) per stuk ....ƒ 0.08
2. Alle soorten witte-brood, per 1000 gram......... ...ƒ 0,67½
3. Alle soorten „Sandwich" brooden en/of melkbrooden per 1000 gram........ ....., ...ƒ. 0,80

B. IN DEN GROOTHANDEL:

De kortingen, welke door elke bakkerij afzonderlijk bij levering aan wederverkoopers en/of instellingen op 1 Januari 1945 gewoonlijk werden verleend moeten op de onder A genoemde prijzen in dezelfde verhouding in mindering worden gebracht.

II. **Te bepalen, dat deze beschikking in werking treedt op den 1sten Juni 1947, op welk tijdstip de beschikking No. 4653 van den 23sten September 1946 door den Gezaghebber van Aruba vervalt.**

De Gezaghebber van Aruba
MR L. C. KWARTSZ.

Correspondenten keren terug

Een aantal correspondenten van Engelse bladen, die de conferentie in Moskou bijwoonden, hebben na hun terugkeer in Engeland hun indrukken over de Sovjet-Unie weergegeven. Vrijwel allen zijn van oordeel dat de rijkdom en de luxe van het moderne hotel waarin zij gehuisvest waren, in geen enkele verhouding staan tot de schrijnende woningstanden bij de bevolking.

In de beschrijvingen komen vooral tot uiting de enorme schade die door de Duitse troepen aan het land is toegebracht en de grote tegenstellingen die er bestaan.

Eduard Crankshaw van de Observer (4.5) begint met de volgorde van het herstel in de verwoeste gebieden aan te geven. Eerst begint men met de fabrieken en landerijen, dan komen de theaters, musea en scholen en dan pas komen de huizen aan de beurt. Deze handelswijze misleidt de toevallige bezoeker van Moskou, die één of twee fabrieken ziet en zich verder slechts beweegt in de omgeving van het hotelkwartier in de schaduw van het Kremlin.

Ik zelf was zo vooreen dag of twee misleid. Ik was, bijna op de dag af, vier jaar weg geweest en men had mij voortdurend verteld dat die afwezigheid te lang was geweest om te weten wat hier gaande was. Ik was eerst geneigd om aan te nemen dat men gelijk had. Sinds die tijd had dit volk het grootste militaire apparaat in de geschiedenis van de wereld overwonnen, het had zijn verwoeste gebieden hersteld, het had zich verspreid over half Europa, het had de mogendheden van het Westen herhaaldelijk uitgedaagd, het had een nieuw vijf jaren plan gelanceerd om de vrede te winnen en het had van de Gorkistraat een van de weelderigste winkelstraten van Europa gemaakt. Wanneer zij dit alles hadden gedaan, dan hadden zij misschen nog andere dingen gedaan ook: ik was inderdaad te lang weggeweest; ik had het tempo niet bijgehouden.

Doch in feite was het na een dag of twee volkomen duidelijk dat de veranderingen zich precies beperkten tot de bovengenoemde punten — punten die men ook wist zonder Rusland opnieuw te bezoeken — en dat er niets aan de toestand in Rusland was veranderd.

Er zijn nog veel Duitse auto's Westerse kleren in Moskou Maar zonder herstelbetalingen uit de lopende productie zal dat niet lang meer duren. Het voedsel dat verkregen was uit Oost-Europa, is reeds op. Brood is minder duurzaam dan auto's. En er is niet genoeg brood in Rusland. De grote droogte van de laatste zomer, die de hoop van geheel Zuid-Oost Europa van Hongarije tot aan de Wolga vernietigde en die thans hongersnood veroorzaakt in Roemenië en de Oekraïne, heeft de levensstandaard weer omlaag gehaald, hoewel die in 1945 opwaartse richting scheen te gaan.

Men kan van zijn gewone rantsoen leven wanneer men een stevige arbeider is met een goede gezondheid, die kantine-maaltijden ontvangt op de plaats waar hij werkt. Maar wanneer men niet zo robust is als een boer of wanneer men een invalide te zijnen laste heeft, moet men extra werk zoeken om zijn inkomen te vermeerderen: negen-tiende hiervan zal dan opgaan aan voedsel op de vrije markt, waar de prijzen duizelingwekkend hoog zijn: twintig roebel voor een kilo aardappelen.

En dat is dan het volk waarvoor wij veronderstelde worden bang te zijn.

Iedereen wordt bespioneerd in Rusland, zegt Herbert Ashley, correspondent van de Daily Telegraph (2.5, 5.5, 6.5). Deze geeft eerst een beschrijving van het Moskwa Hotel, waar de delegaties verbleven.

Het hotel wordt goed gedreven. Elk der dertien verdiepingen is in een andere kleur gemeubileerd en elk heeft een grote conversatiezaal, die tot verbazing van de Russen door de Westerse logees algemeen wordt genegeerd. Er is voldoende personeel en elke verdieping heeft een Engels sprekende administratie, die in de sleutel-loge zit.

De administratice is, als alle employees van Intourist, een spion van de M.V.D. (de geheime politie). Zij slaat alle bewegingen van de bewoners van haar verdieping gade. Hoe zacht en rustig men ook loopt, er zal plotseling een hoofd uit de loge steken, kijken en weer verdwijnen. Elke weest wordt rapport opgemaakt. Daar de gedelegeerden en de correspondenten gedurende zeven weken bijna voortdurend aan het werk zijn geweest, zullen de rapporten wel heel weinig onderhoudend zijn geweest.

Mijn charmante gids, een dame van middelbare leeftijd van het oude regime, was ook verplicht rapporten over te leggen. Zij sprak vier of vijf talen. Ik vroeg haar om met me te lunchen en wij spraken daarbij als twee schermers, die op het punt stonden om een uitval te doen.

Voor mijn vertrek uit Londen was ik (onnodig) gewaarschuwd om op te passen voor knappe Russische vrouwen, die zouden kunnen proberen om met mij kennis te maken. Daarom intrigeerde het mij toen binnen vier uur na mijn aankomst de telefoon op mijn kamer begon te bellen en een vrouw me bij mijn naam noemde. Ik dacht dat zij iemand was die ik op de conferentie in Parijs ontmoet had en wij hadden een lang over-en-weer gesprek om te ontdekken wie zij kon zijn. Tenslotte zei ik scherp dat zij haar naam moest zeggen. Het antwoord was: „Zou U het niet op prijs stellen om een aardig Russisch meisje te ontmoeten?"

Het was de bedoeling om te trachten mij te compromitteren met iemand die in dienst van de M.V.D. was, niet dat men dan onmiddellijk tot handelen zou overgaan, maar om de inlichting aan mijn dossier toe te voegen, voor geval de M.V.D. dat eens zou willen gebruiken. Ik had gelijksoortige oproepen van andere onbekende vrouwen, tot zij het allen opgaven.

Ik heb het belang van deze spionnage niet overdreven. Het is algemeen. Het merendeel der inlichtingen is waarschijnlijk nutteloos, maar het bevredigt de Russische Oosterse achterdocht. Het bestaan van het systeem en het toezicht van de Geheime Politie op zo vele millioenen is echter afschuwelijk. Men kan niemand vertrouwen.

Onder de bewonderaars van het Communisme in Rusland is veel gesproken over de „heropening van de kerken" en dat Stalin welwillend glimlachend de Christelijke religie toelaat. Dat is niet waar. De Sovjet grondwet zegt dat men zich zal mengen in de verering voor het Christendom, doch evenmin in de antireligieuze propaganda. Dat is de positie in de U.S.S.R. De Orthodoxe kerken zijn open en houden druk bezochte diensten, maar zij mogen geen les geven in de leer.

Dan zij een overeenkomst tussen President Roosevelt en Litwinov is er een Amerikaanse Assumptionist in de Franse Katholieke Kerk van St. Louis in Moskou en er is ook een Katholieke priester en kerk in Leningrad. Volledige Katholieke diensten zijn toegestaan, maar onderwijs in het geloof mag niet worden gegeven.

De spionnen zijn ook bij de samenkomsten in de Katholieke kerk vertegenwoordigd. Ik heb ze gezien, half verborgen in de tegenover liggende huizen. Zij nemen foto's van de gelovigen die naar de kerk gaan. Zij gaan zelfs in de biechtstoel en trachten de priester te betrappen.

De verliezen door de oorlog geleden zijn zeer groot. De Duitsers hebben alles weggevaagd, dat de Russen in 25 jaar hadden opgebouwd. Nu moeten zij opnieuw beginnen. Men heeft bijna alles wanhopig nodig.

Het is zowel in Moskou als elders in Rusland duidelijk dat men veel heeft ontvangen — en nog ontvangt uit Duitsland en Oostenrijk. Niemand kan zeggen hoeveel. Er zijn veel Duitse B.M.W. auto's in Moskou en onderweg zag ik talrijke treinen beladen met verschillende soorten van herstelleveranties.

De interne politiek is er op het ogenblik op gericht meer mannen en vrouwen in de fabrieken te krijgen. In de laatste maanden zijn drastische maatregelen aangekondigd, die in ieder land dat niet door een geheime politie in bedwang wordt gehouden een oproer zou hebben teweeg gebracht. De verhoging der levensmiddelenprijzen varieert van 2,8 tot 500 procent. Huisvrouwen en andere „afhankelijken" zijn beroofd van hun bonkaarten en krijgen maandelijks een beetje zout of een paar doosjes lucifers; wonderlijk voedsel en niet zeer smakelijk. Hierdoor worden zij gedwongen om of te sterven, of tegen verhoogde prijzen in de „commerciële" winkels te kopen, of in een fabriek te gaan werken en zo weer een nieuwe bonkaart te krijgen.

De diplomatieke correspondent van de NEWS CHRONICLE (5/5 en 6/5) is er van overtuigd dat het Russische volk geen oorlog wenst. Maar men moet niet vragen: „Wil het Russische volk oorlog?", maar „Wil het Sovjet regime oorlog?" Want hoe waar het ook is, dat het regime nooit een oorlog kan uitvechten wanneer het niet door het Russische volk wordt gesteund, ken in de Sovjet-Unie niet aan te twijfelen dat de middelen bestaan om het Russische volk tot bijna iedere conclusie te drijven, waartoe het regime heeft besloten.

Het komt mij voor, dat het Russische volk weinig of geen werkelijke voorlichting krijgt over de opvattingen of de motieven van andere volken en andere regeringen. Wanneer het regime zou besluiten dat er gevochten moest worden, zou het het volk haast zeker ook laten vechten. Maar ik ben er ook vrij zeker van, dat zoals de toestand nu is en zoals zij nog wel enige tijd zal moeten blijven, het regime geen oorlog kan wensen.

Het wenst in de eerste plaats al wat verloren ging, terug te winnen. Het wenst het vijf-jaren plan te volvoeren, zo snel en zo goedkoop als enigszins mogelijk is. Zolang dat plan niet uitgevoerd is en zolang Rusland zwak is en nog niet hersteld, zolang zal de noodtoestand in de Sovjet-Unie blijven bestaan en zolang zal het ook nutteloos zijn van het regime te verwachten zich erg bezorgd te maken over het lot van Duitsland of van Europa.

Het is nu eenmaal de waarheid dat achter iedere vierkante mijl in het centrum van Moskou zeer vele straten, gebouwen en huibehoeft men er toch, zelfs na een verblijf van slechts een paar weken zien liggen, die naar de gemiddelde Engelse, Amerikaanse of Franse maatstaf ongelooflijk vervallen en ongelooflijk overbevolkt zijn. Statistieken voor de woningbouw in Moskou zijn niet eenvoudig te bemachtigen, doch er is een officiële verklaring, dat in 1950 een totaal van 200.000 appartementen in Moskou voorzien zal zijn van gas en dat zal dan 70 procent van alle appartementen in de stad zijn. De huidige bevolking van Moskou is circa 6 millioen. Volgens mijn schatting zou, wanneer gemiddeld iedere familie in Moskou evenveel ruimte kreeg toegewezen als gemiddeld per familie in Londen gegeven is, er ruimte zijn voor aanzienlijk minder dan 2 millioen mensen.

Ik heb nooit een Rus horen mopperen over de woningtoestanden in Moskou. Het volk was geduldig, zichzelf belovend dat het wel beter zou worden. Toen de Duitsers verdreven waren, waren ongeveer 30 millioen mensen dakloos. Het probleem is in Moskou nog groter geworden door de vlucht van vele plattelandbewoners en weerkerende soldaten naar de stad.

Buiten Moskou zag ik families wonen in verlaten wagons, in kerken, in schuren en in oude hutten. Er worden fabrieken gebouwd en bibliotheken en hier en daar ook huizen. Maar de Sovjetregering wil de woningbouw geen prioriteit verlenen en niemand in Rusland kon me vertellen hoe lang het nog zal duren alvorens de woningtoestand belangrijk verbeterd zal zijn.

W. N. Ewer van de DAILY HERALD (5-5, 6-5, 7-5, 8-5) was gedurende twaalf jaar niet in Moskou geweest en vond de stad, behoudens enkele uitzonderingen in het centrum, veel vuiler en havelozer dan voorheen. Zeer verbaasd was hij te midden der algemene armoede ook enkele zeer goed geklede lieden in te zien.

Er zijn natuurlijk geen klassen in de Sovjet-Unie. De Russen hebben mij plechtig verzekerd dat er geen rijken en geen armen bestaan. Toch is er zeker een zeer groot aantal mensen die in lompen lopen, slecht behuisd zijn en zichtbaar ondervoed. En even zeker is het, dat er enkelen zijn die zeer goed gekleed gaan, wel doorvoed zijn en goed behuisd en die in staat zijn om te eten en te drinken en te dansen in ontstellend dure restaurants. Wie zij zijn? Hoge ambtenaren, officieren, schrijvers, acteurs, dansers en de meer fortuinlijke leden der verschillende beroepen.

Het verschil in inkomen is verbazingwekkend groot. Ongeschoolde arbeiders—bijvoorbeeld de vrouwen die de sneeuw ruimen in de straten — krijgen 275 roebel per maand. Een Sovjet-journalist verzekerde mij met trots dat een populair schrijver, een dokter of een advocaat met een goede particuliere practijk, wel 40.000 roebel per maand kan verdienen — 130 keer zoveel als een ongeschoolde arbeider. En er is geen streng progressieve inkomstenbelasting om dit weer enigszins gelijk te maken.

(Wordt vervolgd)

CURAÇAO

KATHOLIEKE PARTIJ.

De „Westindische Gids" noemt de Katholieke Partij een duister punt in de politieke toestand in de West. Het blijkt zelfs, dat de „Westindische Gids" vragen onder foto's niet meer begrijpt.

Wordt de „Westindische Gids" ook reeds oud?

OUDE GETALLEN.

In een expose van „Benelux" vinden we oude getallen over onze in- en uitvoer in 1938. „Benelux" is een nieuwe moderne afkorting voor een communiqué, dat verstrekt wordt door de drie landen België, Nederland en Luxemburg. Men heeft van die linden de eerste letters afgenomen en er één woord van gefabriceerd.

Van de totale invoer in Curaçao ad 126,9 millioen dollar kwam 61,1% uit Venezuela (ruwe olie), terwijl daarna de Verenigde Staten, Colombia en Nederland de belangrijke leveranciers waren. De totale uitvoer van Curaçao bedroeg 111 millioen dollar. Hiervan ging 31,5% naar Engeland, terwijl de rest voor het grootste gedeelte naar de Verenigde Staten, Nederland, Duitsland werd uitgevoerd.

De invoer in Nederlands Guyana bedroeg slechts 2,228 millioen dollar, waarvan 27,5% door Nederland werd geleverd; de rest voornamelijk door de Verenigde Staten. De export ad 2.2 millioen dollar ging hoofdzakelijk naar de Verenigde Staten (59,1%) en Nederland (25,7%)"

SCHEEPSBERICHTEN.

4 Juni 1947.

Prinsontijn naar Cartagena, Oliver Loving van P. Cabello, Dieppe naar Frankrijk, California Express van Rotterdam, Ana Maria van Pta. Gardon, Federalranger van P. au Prince: Santa Ana van La Guaira, Gerassimos Vergotis van Pta. Gardon, Santa Ana naar N. York, Oliver Loving naar Maracaibo, California Express naar Tela.

Indrukken uit de West.

door

MR. G. C. J. D. KROPMAN,

Voorzitter van de Parlementaire Commissie voor Suriname en de Nederlandse Antillen.

II.

Wij gingen dus onze opwachting maken bij den Gouverneur Mr. Brons. De Gouverneur resideert in een paleis, dat nu wel niet merkwaardig is door zijn architectonische vormen, maar dat toch wel een voorname indruk maakt. Het is een in de tropenzon stralend wit gebouw, dat sierlijk afsteekt tegen het grote groene gazon, dat het afscheidt van de openbare weg.

Op het gazon, vóór het paleis, staat een groot standbeeld van Hare Majesteit de Koningin. Dat paleis is de zetel van het Nederlands gezag en de Gouverneur, Mr. Brons, oefent dat gezag, waardig en rustig. Zijne Excellentie is, als ik mij niet vergis pas in 1943 tot deze hoge waardigheid geroepen, tevoren was hij jarenlang President van het Hof van Justitie. Hij kent Suriname door en door, is zéér gezien en heeft grote belangstelling voor alles wat voor dit gebiedsdeel van belang is. In de vele jaren, dat hij in Suriname leefde en werkte, heeft hij heel wat plannen zich zien ontwikkeld en...... zien mislukken. Zijn beleid kenmerkt zich dan ook door een zekere omzichtigheid. Hij belooft niets, waarvan hij niet weet dat het verwezenlijkt kan worden, een uitstekende eigenschap voor een regent.

Begroeting in stijl.

Het spreekt vanzelf, dat ons bezoek aan dezen hoogsten gezagsdrager gepaard ging met een zeker ceremonieel. Hoewel ons hotel slechts een paar honderd meter van het Paleis verwijderd ligt, eiste het protocol, dat wij ons per auto naar het Paleis begaven. Daar aangekomen, werden wij door den adjudant van den Gouverneur en de hogere ambtenaren ontvangen, wij tekenden het register en na enige ogenblikken betraden wij de ruime, smaakvol doch sober gemeubileerde grote zaal. De Gouverneur, rijzige gestalte, ontving ons allervriendelijkst en begroette ons in een officiële toespraak, waarop uiteraard even officieel geantwoord werd.

Na deze ceremonie hebben wij, rustig in een kring om den Gouverneur geschaard, onze plannen voor de volgende dagen ontvouwd. Dat wil zeggen: we wilden kennis maken met de belangrijke politieke, sociale, economische en culturele organisaties, met belangrijke figuren uit het Surinaamse leven, we stelden er prijs op de voornaamste instellingen en ondernemingen te bezichtigen, zodat wij in veertig dagen een juiste indruk van Suriname en zijn bewoners zouden kunnen krijgen. De Gouverneur luisterde aandachtig en antwoordde: ik laat de heren, zoals van zelf spreekt volkomen vrij, ik zal u een localiteit, nl. de handelsboekerij ter beschikking stellen, enkele ambtenaren zullen te uwen dienste staan, en wat uw bezoeken betreft, ik zal met u naar enkele ondernemingen en inrichtingen meegaan en ik zal u geen Potemkindorpen laten zien. Nu — die hebben we ook niet gezien.

De officiële ontvangst was geëindigd en wij wachtten weer op het terras op de auto's, die ons naar Palace Hotel zouden brengen. We werden ons bewust: wat is het klimaat hier heerlijk, wat is die hemel prachtig blauw (in Amsterdam noteerde de thermometer — 16° of iets dergelijks), de feestelijke palmbomen omzomen het grote grasveld, daarachter schemeren de witte gevels der sierlijke houten woningen, rechts van ons zien we een van de hoofdstraten of eigenlijk hoofdwegen, met in de verte spitse torens van de katholieke kathedraal, links van ons het water, de grote rivier, de contouren van een der grote stomers der K.N.I.M. tekenen zich af tegen de blauwe lucht; tegenover ons, aan de andere kant van het grasveld wandelt een Creoolse van een jaar of twintig diep-donker van huid, een klein hoedje schuin tegen het hoofdhaar gekleed in een keurig zomers jurkje, parasol coquet tegen zich aangedrukt. — We stappen in de auto's — en binnen een minuut bereiken wij in „Palace" onze kamers — het officiële gedeelte is afgelopen.

Kennismaking met de bevolking.

Het is natuurlijk niet mijn bedoeling om in deze kolommen verslag uit te brengen over de talrijke conferenties, welke de commissie gehouden heeft met vertegenwoordigers van organisaties en met belangrijke persoonlijkheden uit de Surinaamse wereld. Wie daarin belang stelt leze het aan de Staten-Generaal uitgebrachte verslag der Commissie. Liever neem ik mijn lezers mede op een wandeling door Paramaribo.

Zoals ik reeds opmerkte, er leven verschillende rassen naast elkaar. De Creolen zijn de inheemsen, de echte Surina- de slaven op de plantages van mers, de landskinderen. Zij zijn de afstammelingen van de slaven. Van het leven van Suriname is niet zo heel veel bekend, — en misschien is dat ook maar goed! Natuurlijk zijn er goede en slechte slavenhouders geweest en laten wij aannemen, dat onze brave voorvaderen het niet al te bont gemaakt hebben. Maar in ieder geval: toen de slaven werd opgeheven in 1863 trokken de vrij geworden slaven weg, zij wilden tot geen prijs op de plantages blijven werken. Gevolg daarvan was, dat de plantages verschrompelden en voor een groot deel verlaten liggen. Men krijgt de Creolen niet meer terug op de plantages, voor hen betekent plantage-arbeid, slavenarbeid. Wij zijn thans tachtig jaar verder en nu is het opmerkelijk hoe de Creolen zich verder ontwikkeld hebben. Men vindt ze overal: in de fabrieken, op kantoren, in winkels, als bedienden bij het onderwijs, de geneeskundige dienst, de administratie etc. Maar niet in de landbouw onder een ander!

Wanneer men de omstandigheden in aanmerking neemt — de stand van het onderwijs, de slechte wegen, die bij grote regentijd, evenzovele modderpoelen zijn, de slechte huisvesting, de ziekten in de cultures en niet te vergeten de vóórgeschiedenis van deze bevolkingsgroep — dan zal men moeten erkennen, dat de Creolen zich flink hebben ontwikkeld. Dat wil niet zeggen, dat het niet beter had gekund en dat wil vooral niet zeggen, dat er geen bizondere maatregelen nodig zijn, om juist deze groep, de inheemsen, die zich aan Nederland verwant gevoelen tot verdere ontwikkeling te brengen.

Vele Surinamers hebben hun land — en verzeker u, dat zij hun land lief hebben — verlaten. Uit nood. Wij vinden ze terug op Curaçao, op Aruba en hier in Nederland en overal vragen ze u naar uw indrukken over Suriname en naar de toekomstmogelijkheden van Suriname. In hun ogen leest ge de nostalgie naar dit prachtige maar arme (in dubbel opzicht: arme) land. En zij gaan zonder enige aarzeling terug — zodra het réveil komt. Want koningsplannen zijn mooier dan asfalt.

De Creolen, dus de inheemsen, vormen de minderheid der bevolking. De meerderheid wordt gevormd door Hindostani, Javanen en Chinezen. Zij wonen voornamelijk in de districten, van de rondom 46.000 Hindostani wonen er slechts 4000 in de hoofdstad, Paramaribo. Men vindt ze vooral in de landbouw, maar bij voorkeur op eigen grond. En verder in de handel, in het winkelbedrijf, gij ontmoet ze als geneesheer, als practizijn (advocaat), als onderwijzer, als ambtenaar. De Hindostaanse groep gaat vooruit, gaat sterk vooruit. De meeste Hindostani zijn Hindoes, de minderheid is Mohammedaan, enkelen zijn katholiek of Hernhutten. Aan het stadsbeeld — vooral in de buurt van de markt — geven zij een sierlijk accent, deze in het wit geklede mannen met hun gegroefde gezichten en typische baardjes en hun gesluierde vrouwen, die schrijden als prinsessen.

Zij leven rustig en blijkbaar tevreden en er bestaat tussen hen en de Creolen geen vijandschap. Toch verdient het feit, dat zij èn in aantal èn in economisch en cultureel opzicht een zeer sterke groep vormen, de aandacht. Zij leven vrijwel geïsoleerd en van assimilatie met de Creolen is weinig te merken. Dat vooral deze groep bij verschillende gelegenheden ten overstaan der Commissie trouw betuigde aan het Koninklijk Huis en aan het Nederlandse gezag, is niet onverklaarbaar. Op mij maakte het de indruk, dat zij rustige ontwikkeling van hun groep nastreven en deze gewaarborgd achten wanneer zij daarbij konden rekenen op Nederlandse vrijheidszin en verdraagzaamheid.

Het spreekt vanzelf, dat zij daarop inderdaad kunnen rekenen hun gestage arbeidzaamheid is trouwens een noodzakelijk element voor de welvaart van Suriname. De Hindostani hebben hun eigen huwelijksverordeningen, maar zij ontvangen geen subsidie voor hun „kerkgenootschap" hoewel zij toch een groot deel der bevolking uitmaken.

Een niet minder merkwaardige groep is die der Javanen, die evenals de Hindostani, na de opheffing van de slavernij der Creolen, „geïmporteerd" werden om te voorzien in het gebrek aan werkkrachten. Er zijn er ongeveer 3200, maar zij wonen zo goed als uitsluitend buiten Paramaribo. Men kent ze, onze Javanen: stil en als het ware in zichzelf gekeerd, geïsoleerd, zij bewerken meestal voor eigen rekening het land en leven hun eigen leven.

Toch gaat er meer in hen om dan men zou denken. Ook zij, evenals de Hindostani, vroegen op onze bijeenkomsten allereerst méér en beter onderwijs. Toen de Commissie in het Marowijnedistrict het Javaanse dorp Wonoredjo bezocht, werl zij met gamelanmuziek ontvangen.

In de pendopo van het huis van het dorpshoofd hielden we een bijeenkomst met de voornaamsten van het dorp en bij de besprekingen bleek, dat men graag een...... M.U.L.O. wilde hebben. Gouverneur Brons, die een wijs regent is en niet méér belooft dan hij geven kan, antwoordde, dat daar niets van komen kon (het dorp telt nog lang geen duizend inwoners), maar dat hij er naar zou streven het onderwijs te verbeteren. En de heren waren tevreden, het onderwijs zal verbeterd worden, want de Gouverneur heeft het beloofd.

Verder wonen er op Suriname nog een paar duizend Chinezen, die voor het overgrote deel in Paramaribo hun bedrijf oefenen, nl. de kleine handel. Zij lijken nog meer gesloten dan de Javanen.

Om nu kennis te maken met deze Creolen, Hindostani, Chinezen, Javanen en nog enkele andere kleinere groepen is de overdekte markt van Paramaribo het aangewezen oord. Daar vindt gij cocosnoten en pinda's, sinaasappelen en bananen, honing en peulvruchten, suiker en grapefruits, vis en tabak. Het is een levendig beweeg van kopen en verkopen, een mengeling van kleuren, van zéér zwart tot lichtbruin, alle leeftijden zijn er vertegenwoordigd, stokoude vrouwen in kleurige kleding en piepjonge zwarte babies op de armen van haar bezorgde moedertjes. Maar er is geen geschreeuw en lawaai op de Markt, zoals op markten in andere landen, en de verkopers of verkoopsters dringen ook hun waren niet aan u op. Zij wachten geduldig en als gij ze groet, dan krijgt ge een vriendelijke groet terug. Probeer vooral niet ze te fotograferen! Dan wenden zij zich af of kijken u verstoord aan en zij zeggen een woord met veel rollende r's. Waarom willen zij zich niet laten fotograferen? Aangeboden geschuchterheid? Misschien. Of omdat ik een „Hollander" ben? Misschien, ik weet het niet zeker, ik vrees af en toe het laatste. De slavernij is pas tachtig jaar geleden afgeschaft.

(„De Linie").

Avonturen van de Kanonneerboot „Johan Maurits van Nassau"

Op de bres voor onze neutraliteit.

In Januari 1939 was, na zorgvuldige navigatie, H. M. Kanonneerboot „Johan Maurits van Nassau" uit de West in het vaderland teruggekomen. Het schip was uitgetrokken met het vredig doel om de Suriname-rivier in kaart te brengen en het Grootkruis van Oranje-Nassau te overhandigen aan den Minister van Oorlog van Venezuela, die zich voor de luchtverbinding van de K.L.M. in het Westen zeer verdienstelijk had gemaakt.

Verder zou het patrouilleediensten langs de kust van onze Westindische bezittingen verrichten — het gewone werk, gecombineerd met vlagvertoon, dat de Koninklijke Nederlandse Marine reeds zoveel jaren als haar vreedzame taak kon beschouwen.

Op 12 Januari 1939 was de „Johan Maurits" vertrokken. Het was een oorlogsbodem met een waterverplaatsing van ongeveer 1700 ton, gewapend met drie kanonnen van 15 cm. snelvuur- en voorzien van een moderne vuurleiding. Een uitgestabiliseerde dubbelmitrailleuse van 40 mm. en twee dubbelmitrailleuses van 12.7 mm. moesten het luchtgevaar afweren. Een lichte pantsering verhoogde het incasseringsvermogen en twee zoeklichten vormden de ver-schouwende blik van het kleine vaartuig.

Veel snelheid bezat het schip niet. Het was ook niet bedoeld om ooit een post te vervullen in een vlootverband. Meer als vast steunpunt in de West, hetgeen nodig geacht werd na de romantische huzarenstreek, dien Venezuela zich op het eiland Curaçao eens had veroorloofd.

Er hing wel wat spanning in de lucht. De internationale toestand begon dreigende accenten te vertonen en de commandant, kapitein-luitenant ter zee P. Kroonenberg, achtte het dan ook nodig, om in Curaçao geregeld te oefenen, het schip gevechtsklaar te maken en op de Caraïbische Zee extra-schietoefeningen te houden. ...

Een symptoom van deze spanning was, dat de „Johan Maurits" bevel kreeg om de ligtijd in de havens zoveel mogelijk te beperken. Onze Jannen konden niet langer drie dagen passagieren. Binnen 24 uur moesten na het inladen van olie en water de havens verlaten worden. En zo soldde het schip maar zo een beetje heen en weer. Langs Aruba, Curaçao, Bonaire, geregeld contact houdend met den Gouverneur.

Ook een duikboot verrichtte zijn dienst en dit was de enige maritieme macht, die wij in de West hadden. Er waren ook wat mariniers, militaire politie en andere troepen, doch veel machtsvertoon konden wij niet ontwikkelen.

Toen de „Johan Maurits" zich in het Schottegat van Curaçao bevond, brak de Europese oorlog uit en onmiddellijk kwam er veel werk aan de winkel. Duitse koopvaardijschepen namen de vlucht naar onze West-Indische havens. Het Schottegat lag al vol en de havenmeester wist er geen raad mee. Hij dirigeerde een aantal Duitsers naar de rede van Aruba, een eiland, dat enigszins een zorgenkindje was van de autoriteiten. Hier bevond zich een vrij belangrijk Amerikaans olie-bezit, dat aan onze bescherming was toevertrouwd, en men vreesde, dat de Amerikanen zelf maatregelen ter bescherming zouden nemen, indien onze zorg op de een of andere wijze onvoldoende zou blijken.

Als hoofdzaak van onze gewapende macht gold het handhaven van de neutraliteit en de commandanten waren tot in détails in kennis gesteld met de neutraliteitsproclamatie der Nederlandse regering en waren, als goede marinemannen, stellig besloten om, hoe gering hun middelen ook waren, de neutraliteit met alle nauwgezetheid te verdedigen.

Engelse oorlogsschepen kruisten door de West-Indische wateren. Vooral bij Aruba sloegen zij een begerigen blik op de aanwezige Duitse koopvaarders. Met groot lef vroegen zij den commandant van de „Johan Maurits" hoeveel Nederlandse oorlogsschepen zich ter plaatse bevonden, en met nog groter lef seinde deze terug: „Five battle-cruisers"

Thank you very much", luidde het laconieke antwoord der Britten.

Een andere keer seinde de commandant van een in het gevecht met de „Graf von Spee" zo beroemd geworden kruiser „Ajax":

„Who are you?"

„Dutch gun-boat".

„The name?", wilden zij weten, waarop overste Kronenberg terugseinde: „Johnny Walker, still going strong".

Het gebeurde meermalen, dat een Duitse koopvaarder naar een plaats moest, om water te halen. De „Johan Maurits" escorteerde het schip dan. Men wilde een herhaling voorkomen van het incident, dat zich gedurende de vorige oorlog had voorgedaan bij Bergen, toen de Engelsen binnen onze territoriale wateren een paar Duitse koopvaarders in de grond hadden geboord.

Dus voor de „Johan Maurits" langs de drie-mijls grens, terwijl de Duitser tussen de kust en het oorlogsschip mee opstoomde. Menigmaal gebeurde het, dat een Engelse kruiser als „Dritte im Bunde" meevoer, doch buiten de territoriale zone. Enige pogingen tot intimidatie hadden toch wel eens plaats. De Engelsman richtte demonstratief zijn kanonnen op de „Johan Maurits" en die meende aan de internationale beleefdheid verplicht te zijn, op haar beurt de drie 15 cm. op den Engelsman te richten.

Ook 's nachts patrouilleerden de Engelsen. Zodra de silhouet tegen de horizon zichtbaar werd, begon de „Johan Maurits" met haar zoeklichten te spelen. Richtte deze eerst op de kust, zwaaide langzaam de lichtbundels om en hield deze vijf seconden op den Engelsman gericht. Een bewijs: We hebben jullie heus wel in de gaten.

Hoezeer het ook in dit stadium van de oorlog ernst was met het handhaven van onze neutraliteit, komt duidelijk tot uiting in het goedmoedig verlopen incidentje met een Fransen marinetanker „Le Niger". De Commandant van „Le Niger" was goede vrienden geworden met den overste Kronenberg. Herhaaldelijk kwam hij op Curaçao om olie te laden. Toen de oorlog echter uitbrak, was het uit. „Le Niger" mocht als oorlogsbodem niet binnen ons territoir vertoeven.

De marconist van de „Johan Maurits" ving echter een Frans telegram op, gezonden door „Le Niger" naar den Amerikaansen gezaghebber van de olie-industrie op Aruba waaruit een bedenkelijke belangstelling voor dit kleine eiland bleek.

Met volle kracht stoomde de „Johan Maurits' naar Oranjestad, het plaatsje op Aruba, waar de olietanks zich bevonden. De Gouverneur van Curaçao en ook de autoriteiten op Aruba waren op de hoogte gesteld. Om één uur 's nachts zag men „Le Niger" drijven, hoewel zij om zeven uur 's morgens het bericht had gekregen, dat er geen olie mocht worden geladen.

Overste Kronenberg stuurde een jongen zee-officier met een briefje naar den commandant, vermeldend dat het territoir onmiddellijk verlaten moest worden, daar anders de olietanker zou worden geïnterneerd. Volkomen correct verwijderde de Fransman zich onmiddellijk. Den Haag werd van het voorval op de hoogte gesteld.

(Elseviers).

Radio

Twintig jaar PCJ is ook Twintig jaar Startz.

Het twintigjarig jubileum van de P.C.J. is te belangrijk, om er stilzwijgend aan voorbij te gaan. Twee decennia is het geleden, dat di Philipsmaatschappij het initiatief nam tot de radio-uitzendingen voor het buitenland; de Philips Omroep Holland-Indië werd gesticht en ontwikkelde zich tot de Wereldomroep van thans, die gesteund wordt door de overheid. De P.C.J. heeft in de afgelopen twintig jaren een bekendheid buiten onze landsgrenzen verworven, die uniek kan worden genoemd. De geschiedenis van de P.C.J. is intussen ook... de geschiedenis van Eddie Startz, den bekenden P.C.J.-omroeper.

Wanneer ge tegenover dezen langen, nerveuzen Hollander zit, zult ge moeten erkenen; zelden ontmoette ik zulk een sterke, fascinerende, dynamische persoonlijkheid. Hij telt nog geen vijftig jaar, zijn gelaat is hoekig en heeft harde, energieke trekken, het zwarte haar ligt glad achterover. Zijn bewegingen zijn snel en hij spreekt op een abrupte wijze, welke u pakt en bijna hypnotiseert. Voorwaar, het is een man „who made himself". Nauwelijks meerderjarig, ontsproten uit een familie, die geducht de handen uit de mouwen moest steken om de kost te verdienen, nam hij een baantje op een oceaanschip en reisde naar Amerika. Hier leefde en zwierf hij jaren achtereen; hij werkte als bordenwasser, handelsreiziger en kantoorbediende; nam in '25 een job, die hem als steward naar Zuid-Amerika bracht. Ook daar pakte hij alles aan, waarmee men in de Nieuwe Wereld maar aan de kost kan komen. Hij leerde verschillende talen: Engels, Spaans, Frans, Duits en Portugees.

Toevallig in Holland.

In 1928 was hij weer in Holland: toevallig, hij wilde een paar oude vrienden bezoeken. In diezelfde dagen bereidde Philips zijn P.C.J.-omroep voor: men maakte incidenteel kennis met den jongen, bereisden en energieken Startz en uit deze kennismaking werd de twintigjarige samenwerking geboren, die hem thans aan de P.C.J. bindt. Hij werd de spil, waaromheen zich het werk van de P.C.J. concentreerde. Hij introduceerde reeds in de eerste uitzendingen zijn „Happy Station Programma", dat u thans nog wekelijks in de aether kunt opzoeken. Zijn populariteit groeide snel; iedereen ,waar ook ter wereld, die hem één keer gehoord had, moest hem weer horen. In 1930 een studiereis naar Spanje en Marokko, waar Bedouïnen, en andere Arabische stammen uit de meest afgelegen streken kwamen, om Uncle Eddie in levenden lijve te zien; in 1934 naar Indië met de „Oehoe", in 1938 naar Noord-Amerika. Hier werd hem een ontvangst bereid, zoals slechts staatslieden, filmsterren en sporthelden ten deel pleegt te vallen. Troepen reporters en persfotografen belegerden hem, alle grote Amerikaanse radio-maatschappijen zetten hem hun microfoons voor. Zo groot was zijn populariteit, dat de American Airlines hem tot „Eere-admiraal" deden promoveren.

„Begrijp mij goed", zegt hij, „Ik ben geen omroeper of conférencier. Beter is het in dit genre te spreken van een „radio-personality".

Ik breng een „one man show", een compositie van gesproken woord en muziek, waarnaar ieder gedwongen wordt te luisteren. Ik maak een babbeltje tot iedereen persoonlijk: nu eens tot meneer Die-en-Die in Alaska, dan weer tot Miss So-and-So in Nieuw-Zeeland. Ik maak vrienden over de gehele wereld".

En dat deze goodwill moeilijk overschat kan worden, blijkt wel uit de belangstelling, welke Eddie Startz op de speciale uitzending, ter gelegenheid van 20 jaar Happy Program, heeft ontvangen: telegrammen, brieven uit alle delen van de aardbol.

P.C.J., Peace Cheer and Joy. Wereldvrede, wereldvriendschap, zo beter te bereiken dan door welke politiek dan ook, zegt Eddie Startz. Al is dit wellicht wat overdreven — dat zijn verbluffende energie en enthousiasme een belangrijke bijdrage leveren tot het verwezenlijken van deze schone idealen, is wel zeker.

Op 9 April heeft Eddie Startz ons land weer verlaten en wel voor een reis naar Zuid-Amerika. Of hij echter in Hilversum spreekt of over de oceaan vliegt, zijn taak blijft dezelfde: een taak, die niet beter omschreven kan worden dan met de naam, welken Startz wijd en zijd heeft verworven: Netherlands Goodwill Ambassador.

Jan Vrijman.
(Elseviers).